

B E S Z Á M O L Ó

Debrecen Megyei Jogú Város Család- és Gyermekjóléti Központja
2023. évi tevékenységéről

Készítette:

Orosz Ibolya Aurélia
intézményvezető

1. Az intézmény neve, székhelye, telephelyei a 2023. január 01- 2023. december 31. napjáig tartó időszakra vonatkozóan

Intézmény neve: Debrecen Megyei Jogú Város Család- és Gyermekjóléti Központja

Székhely: 4027 Debrecen, Thomas Mann u. 2/A. szám

Ellátottak számára nyitva álló helyiségek (telephelyek):

4225 Debrecen, Felsőjózsa u. 7. szám

4002 Debrecen, Pacikert u.1. szám

4029 Debrecen, Víztorony u. 11. szám

4029 Debrecen, Víztorony u. 13. szám

4032 Debrecen, Böszörményi út 68.

4026 Debrecen, Mester utca 30.

4033 Debrecen Mátyás király u. 29. szám *(Az ügyfélfogadás szünetel a felújítási munkálatok miatt)*

Egyéb telephelyek:

4025 Debrecen, Hatvan utca 27. szám (raktárhelyiség)

4027 Debrecen, 21204/ 2 hrsz. (Thomas Mann u. 2/A, park/udvar)

Költségvetési szerv működési köre:

Debrecen Megyei Jogú Város Család- és Gyermekjóléti Központja néven a Család- és Gyermekjóléti Központ feladatait látja el a debreceni járás területén, valamint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait látja el a Debrecen Megyei Jogú Város meghatározott területein.

A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

- Család- és gyermekjóléti szolgáltatások
- Család- és gyermekjóléti központ
- Gyermekek átmeneti ellátása
- Gyermekek napközbeni ellátása alternatív napközbeni ellátás útján

Az intézményben közös igazgatással önálló szervezeti egységként család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, valamint átmeneti gondozás elnevezésű egységek működnek.

2. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Ellátandó célcsoportok:

- 0-18 éves korosztály teljes vertikumával, holisztikus szemléletben,
- válsághelyzetben levő várandós anyák,
- betegségben szenvedők, egészségi állapotukban ellátásra szoruló, mentálisan sérültek, pszichiátriai betegek, valamint fogyatékos személyek,
- szenvedélybetegek,
- adósságterhekkel, lakásproblémával küzdők,
- alacsony jövedelmű egyedül élők,
- gyermeküket egyedül nevelők,
- hajléktalan személyek,
- idős személyek,
- megváltozott munkaképességűek,
- tartósan munka nélkül lévők,
- többgyermekes családok,
- nehéz élethelyzetben élők.

A DMJV Család- és Gyermekjóléti Központjának ellátási területén 2023. évi Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint Debrecen lakosságszáma 195 428 fő, Hajdúsámson lakosság száma 15.034 fő.

2023. január 1. napjától a DMJV Gyermekvédelmi Intézménye által ellátott feladatokat a DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja, mint jogutód látja el. Intézményünk a korábbi alapfeladatai mellett átmeneti gondozást biztosít a gyermekek átmeneti otthonában, családok átmeneti otthonában Debrecen közigazgatási területén. A gyermekek alternatív napközbeni ellátása keretében az iskolai szünidő (tavaszi, nyári, őszi, téli) alatt gyermekfelügyeletet biztosít az arra rászoruló családok általános iskolás gyermekei számára. Intézményünk létszáma 177,5 főre emelkedett.

DMJV Gyermekvédelmi Intézménye a családok átmeneti otthonainak külső férőhelyekkel történő kapacitásbővítésére vonatkozó meghívásos pályázatában vett részt. A pályázat részeként a 4032 Debrecen, Böszörményi út 68. szám alatti, a Cívis Ház Zrt. tulajdonában lévő ingatlanrészben, különálló lakások kerültek felújításra, illetve teljes körűen berendezésre. Intézményünk 4026 Debrecen, Mester utca 30. szám alatti egysége az engedélyezett 26 fő létszám mellett 8 fő befogadására alkalmas külső férőhellyel, a 4032 Debrecen, Böszörményi út 68. szám alatti családok átmeneti otthona az engedélyezett 34 fő mellett 6 fő befogadására alkalmas külső férőhellyel bővült.

Az orosz-ukrán háború kitörését követően Magyarországra több ezer menekült érkezett. Az ENSZ Gyermekalapja az UNICEF, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatával 2022. december 5-én kötött együttműködési megállapodása szerint négy szervezet munkáját támogatja -Debreceni Alapellátási és Egészségfejlesztési Intézet, DMJV Család- és Gyermekjóléti Központ, Dorkász Segélyszervezet, Eu-Roma Egyesület- mely támogatást kiemelten a menekült gyermekek megsegítésére kívánják fordítani, lefedve ezzel legfőbb feladatköreiket úgy, mint egészség, táplálkozás, oktatás és gyermekvédelem.

A feladatellátáshoz kapcsolódóan, az intézményünk által létrehozott mobil teamben magas fokú szakmai tapasztalattal rendelkező családsegítők, mediátorok, óvodai és iskolai szociális szakemberek segítik a családokat, gyermekeket, lelki-mentális segítségnyújtást végeznek, valamint a szociális munka módszereit alkalmazva segítik a gyermekek testi, lelki egészségének-, és családban történő nevelésének fenntartását. A mobil team a DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja széles körű szolgáltatási palettájával segíti a menekült családokat a DORKÁSZ Befogadó Központban, valamint a Pósa Utcai Közösségi Házban. Az intézményi mobil szakmai team helybe viszi a család- és gyermekjóléti szolgálat és központ szolgáltatásait, ami célzott segítséget nyújt minden olyan rászoruló családnak, aki a Befogadó Központ lakója, illetve a Pósa Utcai Közösségi Ház látogatója.

A Cívis Szociális Étkezési Központ a 2023. évben intézményünk 3 ellátottak számára nyitva álló helyiségében (Debrecen, Thomas Mann utca 2/A szám, Debrecen, Pacikert utca 1. szám, Debrecen, Felsőjózsa u. 7. szám), valamint a Debrecen, Hatvan utca 27. szám alatti raktárhelyiségében népkonyha szolgáltatást biztosított.

Továbbra is példaértékű az egyházi és civil szervezetekkel együttműködésünk. A Debreceni Karitatív Testület városi szintű karitatív tevékenységének koordinációja, 2 fő munkavállaló alkalmazásával a DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja feladatkörében valósul meg. Az

elmúlt évben intézményünk az adományok közvetítésében aktívan részt vett, több alkalommal került sor tartósélelmiszer, tisztálkodási szerek, tanszeradomány közvetítésére székhelyünkön és telephelyeinken.

A Mátyás király u. 29. szám alatti telephely ellátási területéhez tartozó Debrecen – Haláp - Nagycsere külterületen élő egyedülálló személyek és családok segítése tekintetében 2023. évben is megszervezésre került a „Tanyasi Karácsony” elnevezésű rendezvény, amelynek keretében intézményünk a Debrecen – Nagycsere – Halápi Református Misszióval, valamint A „Halápon a Gyermekekért Közhasznú Egyesülettel” is együttműködött a területen élő családok, gyermekek problémáinak enyhítése érdekében. A program keretében a szervezők meleg étellel, tartós élelmiszerekkel segítettek, s tették szebbé a nehéz sorsú gyermekek, családok és egyedülállók ünnepét.

A Debreceni Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Körzeti Megbízotti Alosztályával, valamint a tanyagondnoki szolgálattal, polgárőrökkel együttműködve a téli időszakban a külterületen élő családokat, egyedülálló személyeket személyesen keresték fel munkatársaink. A terepbejárásnak, személyes kapcsolatfelvételnek köszönhetően a fűtési problémákból adódó (tűzifahiány, nem megfelelő fűtőberendezés használata) a krízishelyzetek elkerülhetővé váltak, illetve a felmerült problémákat megfelelő időben és módon tudtuk kezelni.

3. Az intézmény által nyújtott szolgáltatások bemutatása, az ellátások igénybevételére vonatkozó adatok, ellátások iránti igény, tendenciák

A szolgálat és a központ szakmai egységei közötti Együttműködési megállapodás a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) alapján meghatározza a két egység szakmai munkájának tartalmát, a kompetenciahatárokat, az együttműködés módját.

A Család- és Gyermekjóléti Központ általános és speciális szolgáltatásokat nyújt a szociális és mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából.

A családsegítés keretében végzett tevékenységet – a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül – a szükséges mértékig kiterjeszti az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet. A kapott jelzés alapján az intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét. Személyesen felkeresve tájékoztatja őket az intézmény céljairól és feladatairól.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait, tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

3.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az Szt. 64.§- ában foglaltak értelmében *családsegítést biztosít*, amely a szociális, vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A Gyvt. 39. §-a szerinti a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásként **gyermekjóléti szolgáltatást** nyújt, amely olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése.

Intézményünk család- és gyermekjóléti szolgálatában 2023. évben összesen 3915 fő kért segítséget problémái megoldásához. Ez családszám vonatkozásában azt jelenti, hogy összesen 2150 család számára nyújtottunk segítséget. Együttműködési megállapodást 2086 fő személlyel kötöttünk, ez 996 családot érintett. Együttműködési megállapodás megkötése akkor válik szükségessé, amikor a hozzánk forduló egyének, családok problémái egyszeri esetkezeléssel nem kezelhetők, több személyes szakmai találkozás és legalább félév időtartamban végzett szociális segítőtevékenység folytatása válik indokolttá. A segítő folyamat során éves átlagban havonta legalább három alkalommal találkozunk a segítséget igénylő egyénekkel, családtagokkal. A személyes találkozások egyrészt a család otthonában, másrészt intézményünkben valósulnak meg. A Gyermkeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer bevezetésével 2023. évben a gyermeket nevelő családok vonatkozásában, ahol alapellátás keretein belül végezzük a szociális segítőmunkát, a családra vonatkozó teljes adminisztráció a GYVR - ben történik. A család problémáira fókuszáló, a családtagok bevonásával készült cselekvési terv is az online felületen készül. A gyermeket nem nevelő családok, egyének esetében a Szociális Ágazati portálon aktuálisan közzétett Esetnaplóban rögzítjük a szociális segítőmunka célját, a megoldási módszereket, a problémamegoldáshoz szükséges feladatokat, cselekvési tervet, a szakemberek által megtett intézkedéseket, végül a folyamat helyzetértékelését.

Nem együttműködési megállapodás alapján összesen 1317 fő számára nyújtottunk segítséget. 550 fő a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésbe bevont személyek száma, a család- és gyermekjóléti szolgálatnak esetükben nem kell együttműködési megállapodást kötni, ők a hatóság által kötelezettek az együttműködésre. Ezekben az esetekben a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserének koordinálásával, egyéni gondozási-nevelési tervben meghatározott feladatok szerint végezzük a szociális segítőmunkát.

767 fő esetében problémáik egyszeri esetkezeléssel vagy tanácsadással megoldhatók voltak.

A szociális segítőmunkával kapcsolatos tapasztalataink vonatkozásában megállapítható, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálat ügyfélköre a társadalom valamennyi szintjén előfordult 2023. évben is. Az elhúzódó orosz-ukrán háború következtében kialakult gazdasági válság megnehezítette az intézményünkkel kapcsolatban álló ügyfeleink életvezetését. A családsegítő szakemberek tapasztalatai alapján a családok egy részénél gyakoriak voltak az anyagi problémák, amely 2023. évben nemcsak a külterületen élő családoknál volt érzékelhető. Amennyiben az együttműködési megállapodás alapján szolgáltatást igénybevevő családok elsődleges problémáját vizsgáljuk, 148 család esetében volt anyagi, megélhetési, lakhatással összefüggő. 465 család esetében ez a problémacsoport egyéb problémákkal együtt okozott nehézséget életükben. Ezzel összefüggésben, egyre több jelzés érkezett a kamasz gyermekek által elkövetett szabálysértésekről, többnyire kis értékű lopásról. 2023. évben is megállapítható, hogy a családok elsődleges

problémájaként a legmagasabb számban, 394 családnál, a gyermeknevelési probléma a jellemző. 734 család esetében egyéb problémákkal együtt, halmozott problémaként jelenik meg a gyermekneveléssel összefüggő nehézség. A köznevelési intézmények részéről érkezett jelzések a fentiekén túl leginkább magatartási vagy tanulási nehézségről, igazolatlan mulasztásról, életviteli problémákról történtek. A munkatársak tapasztalatai szerint a tanulás és a munkavégzés a családok egy részénél nem képviselnek értéket, ebből következnek a gyermekekkel kapcsolatos magatartási, tanulási problémák, igazolatlan és a magas számú igazolt hiányzások. A szociális segítőmunka eredményességét a családok együttműködési szándéka is befolyásolja. Előfordultak olyan esetek, melyekben a család egy esetleg több tagja nem kívánt együttműködni a szakemberekkel. A munkatársaink rugalmasságának és magas színvonalú szakmai munkájának köszönhetően az ellenálló ügyfelek esetének nagy részében sikerült az ellenséges fogadtatást, kezdeti ellenállást segítő kapcsolattá fordítani. Néhány esetben, ahol a gyermekek veszélyeztetettségének feltárását az együttműködés elutasításával akadályozták a szülők, ott a család- és gyermekjóléti központ és a gyámhivatal bevonása vált szükségessé. A szakmai tevékenységünket nehezítik az ún. „látszat együttműködést” mutató családok támogatása. Ezekben az esetekben az ügyfeleink többször ígéretet tesznek a közösen megfogalmazott vállalásaik teljesítésére, amelyek a probléma megoldásához elengedhetetlenek, azonban nem teszik meg a szükséges lépéseket. Ennek következtében az egyének, családok nehézségei eszkalálódnak és a szociális segítő folyamat évekig is húzódhat.

A válság okozta gazdasági tényezők a megélhetési nehézségeken kívül, fokozott érzelmi terhelést rótt a családokra. Ennek következtében a családi – kapcsolati konfliktusok a harmadik leggyakrabban előforduló problémátípus, 135 családot érintett az elsődleges probléma szerinti besorolás alapján, 352 család vonatkozásában halmozott problémaként jelent meg. Továbbra is vezető problémaként jelentek meg a család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységében. Ebben a problémakörben tapasztaljuk, különös tekintettel a kapcsolattartásban nem egyező, elvált szülők esetében, hogy a szülőket képviselő ügyvédek megnehezítik a szülőkkel történő bizalmi kapcsolat kialakítását, a szociális segítőmunka folytatását. Sajnálatos módon több ízben előfordult, hogy az ügyvédek a segítő szakembereinkkel nem az elvárható hangnemben kommunikáltak, alkalmanként kéréseiket utasításként fogalmazták meg. Az is előfordult, hogy az ügyvéd hangfelvétel készítésére ösztönözte az ügyfelet, olyan esetkonferencia során, ahol a szakemberek nem járultak hozzá hangfelvétel készítéséhez, és erről tájékoztatást nyújtottak az esetkonferencia elején. Jellemző, hogy szintén az ügyvédek hatására olyan szakmai tevékenységekről is szó szerinti jegyzőkönyvet várnak, ahol nem előírás feljegyzés készítése. Ennek hatására ügyfeleink elégedetlenségüket panaszlevelek formájában fejezik ki.

2023. évben 1064 gyermek esetében végeztünk együttműködési megállapodás alapján szociális segítőmunkát. Új együttműködési megállapodás alapján 614 gyermekkel végeztünk szociális segítő tevékenységet, 456 gyermekkel az észlelő- és jelzőrendszer által kezdeményezett jelzés alapján kerültünk kapcsolatba. A szülő önkéntes segítségkérése alapján 86 gyermek került látókörünkbe és tudtunk számukra segítséget nyújtani. 2023. évben emelkedő tendenciát mutatott a család- és gyermekjóléti szolgálatnál újként megjelenő gyermekek száma. Mindenképpen pozitívként tekinthető, hogy mind a jelzőrendszer részéről, - különös tekintettel a köznevelési intézményekre -, mind a szülők részéről megtörtént segítségkérés. Saját ügykörben végzett tevékenység keretében 2082 fő esetében biztosítottuk a segítségnyújtás különböző formáit. A gyermekek vonatkozásában, 2023. évben is megállapítható, hogy a 12-18 év közötti korosztályban gyakrabban fordultak elő a különböző pszichés zavarok következtében megjelenő önsértő

magatartásformák (falconás), valamint a suicid gondolatok és kijelentések. A köznevelési intézmények munkáját segítő óvodai és iskolai szociális segítő szakembereink közreműködésével ezekben az esetekben a jelzések eljutottak a család- és gyermekjóléti szolgálathoz, és azonnal elkezdődött a segítségnyújtás az érintett gyermekek és családjaik számára. A kiskorúak pszichés problémái kezelésének kapcsán az a tapasztalatunk, hogy a gyermekpszichiátriai szakrendeléseken hosszú a várólista és a kórházi kezelésekre is várni kellett esetenként. Az is nehézséget okoz, hogy a szülők nem értenek egyet a gyermek pszichiátriai kezelésével és saját felelősségre nem járulnak hozzá gyermekeik kórházi kezeléséhez. Ezekben az esetekben a gyermekpszichiátriai osztály jelzéssel élt intézményünk felé. A gyermekek körében egyre fiatalabb életkorban találkozunk az online bántalmazás különböző formáival.

A Debrecen városban működő Családok Átmeneti Otthonai és a Gyermekek Átmeneti Otthona szolgáltatásait igénybe vevő gyermekek száma 124 fő, mely 48 családot jelent. 23 gyermek esetében az átmeneti gondozás mellett a védelembé vétel elrendelése is szükségessé vált. Az átmeneti gondozásban részesülő családok és gyermekek egy részével már a beköltözést megelőzően folytattuk a szociális segítőmunkát, más esetekben a beköltözés napjától kísértük figyelemmel a család életének alakulását a lakhatási nehézségeik rendezése érdekében. 2023. évben is jellemző volt, hogy munkánkat az átmeneti otthonokban dolgozó családgondozó szakemberekkel szorosan együttműködve, a segítő folyamatba történő bevonásukkal végeztük.

Az átmeneti gondozás és a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatmegosztását hatékonyabbá tette, hogy 2023. január 1. napjától intézményünk új szakmai egységgel, az átmeneti gondozással bővült.

A családsegítés szolgáltatáson belüli feladatunk:

A családsegítés során a szociális munka eszközeivel és módszereivel nyújtunk segítséget a hozzánk fordulók számára. Intézményünk szolgáltatásait Debrecen lakossága egyre szélesebb körben ismeri meg. Az egyedül élő, időskorúak tekintetében sajnálattal tapasztaljuk, hogy az egészségi állapotuk romlása esetén a családtagok, hozzátartozók, rokonok nem tudják, vagy nem akarják a szükséges gondozásukat biztosítani. Számos esetben válik a kiszolgáltatott helyzetben lévő, belátási képességében korlátozott idős személy család, visszaélés áldozatává. Jellemző, hogy a hozzátartozók külföldre költözése esetén az egyedülálló idős személyek csak a szociális ellátórendszer segítségével számíthatnak. Amennyiben egészségi állapotuk indokolja az egészségügy és a szociális szféra hatékony együttműködésének köszönhetően található megnyugtató megoldás problémáikra. Az idősökkel végzett szociális segítőmunka folytatása összetett és nagyon sokrétű, tapasztalt családsegítő szakembereink áldozatos, rendkívül magas szakmai színvonalon végzett munkájának köszönhetően minden problémát tudtak kezelni 2023. évben is. A családsegítő szakemberek feltérképezték az idősök esetleges természetes támogató rendszerét, megszervezték számukra a házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés és egyéb szolgáltatásokat, adományokkal segítették őket valamint törekedtek valamennyi szükséges szolgáltatást megszervezni számukra. Több esetben vált indokolttá gondnokság alá helyezés kezdeményezése, idősothtoni elhelyezésben történő közreműködés. A kórházi szociális munkások gyakran kérték közreműködésünket kórházban fekvő idősök hozzátartozóik felkutatásában, környezettanulmány készítésében.

A felnőttekkel végzett szociális segítőmunka folytatása valamint a hozzátartozók közötti erőszak során szorosan együttműködünk a Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Intézmény-

felügyeleti Osztályával, valamint a Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Szociális Osztályával a hatékony problémamegoldás érdekében.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2023. évben is biztosította a Debrecenben élő családok számára a Debrecen Város Segélyalap támogatását. Intézményünk családsegítői tájékoztatást nyújtottak a támogatás igénylésével kapcsolatban, segítséget nyújtottak az igénylésben. A támogatásban részesülő ügyfeleinknél családlátogatást végeztünk, és a személyes találkozások során tájékoztatást nyújtottunk az intézményünk által biztosított szolgáltatásokról, törekedtünk arra, hogy a Debrecen Város Segélyalap által nyújtott támogatásban részesült debreceni polgárok is megismerjék az intézményünket, közelebb kerüljenek hozzánk. A családsegítő szakemberek a családok bevonásával egy gyors helyzetértékelést végeztek annak érdekében, hogy a kialakult helyzetben minden család megkapja a szükséges segítséget a továbbiakban is. Nyilvántartásunk szerint 2023. évben 25 támogatásban részesült ügyfelet kerestünk fel.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 10/2021. (II. 26.) önkormányzati rendelete alapján továbbra is biztosította a Lakhatást biztosító épületet ért kár esetén igényelhető eseti támogatást, melynek igénylése a DMJV Család- és Gyermekjóléti Központjával kötött együttműködési megállapodás alapján történt. A 2023. évben az eseti támogatást intézményünk nyilvántartása alapján 3 új tűzkárosult igényelte. 2 ügyfél esetében 2022. évben történt a támogatás megállapítása, azonban esetükben 2023. évben is folytatódott a szociális segítőmunka az eseti támogatás hatékony felhasználásának érdekében.

Az adósságkezelési tanácsadás keretén belüli feladataink:

Debrecen Város Önkormányzata a DMJV Család- és Gyermekjóléti Központjával kötött megállapodás alapján az adósságcsökkentési támogatás részeként, adósságkezelési tanácsadást működtet. Az adósságcsökkentési támogatás elsődleges célja a hátralék halmozódási ütemének csökkentése, megállítása, másodsorban a teljes közüzemi hátralék kifizetésére irányuló törekvés.

A 2023-as évben összesen 32 fő 93 alkalommal vett részt hátralékkezelési tanácsadásban. A szolgáltatás igénybevevőinek száma az elmúlt évhez képest csökkenő tendenciát mutat.

A szünidei gyermekétkeztetés keretén belüli feladataink:

A szünidei gyermekétkezés igénylésével kapcsolatban a DMJV Polgármesteri Hivatal Szociális Osztálya intézményünk részére megküldi azon gyermekek nevét és elérhetőségét, akik jogosultak a szünidei gyermekétkezés igénybevételére. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítő munkatársai, minden családot személyesen felkeresnek és tájékoztatást nyújtanak a szünidei gyermekétkezés igénybevételének módjáról, a szülő, törvényes képviselő kérésére segítenek az igénylésben.

2023. évben a szünidei gyermekétkeztetéssel kapcsolatban a tavaszi szünidő vonatkozásában összesen 180 család/ 305 gyermek, a nyári szünidőt megelőzően 198 család/325 gyermek, az őszi szünidő kapcsán 142 család/233 gyermek és a téli szünidő vonatkozásában 153 család/268 gyermek ügyében nyújtottunk tájékoztatást a szolgáltatás igénybe vételéről. A feladatellátásnál 2023. évben is általánosan megállapítható, hogy kevés szülő kér segítséget a szünidei gyermekétkezés igénylésében. A külterületen élők többnyire nem igénylik meg gyermekeik számára a tanítási szünetekben a gyermekétkeztetést, mert nem vállalják az ebédért történő beutazással kapcsolatos költségeket és fáradságot. Intézményünk Debrecen, Pacikert u. 1. szám alatti területi irodájában

került lebonyolításra a szünidei gyermekétkeztetés a 2022/2023-as tanév téli és nyári szünidejében, valamint a 2023/2024-es tanév őszi és téli szünidejében. 2022. december 22. - 2023. január 6. közötti időszak 11 munkanapján 37 gyermek számára, 2023. június 19. – 2023. augusztus 31. között 54 munkanapon 31 gyermek számára, 2023. október 30. – 2023. november 4. között 4 munkanapon 11 gyermek részére, 2023. december 22. – 2024. január 5-ig terjedő időszakban 8 munkanapon 18 gyermek számára osztottunk meleg ebédet. A jogosultak szinte minden alkalommal igénybe vették a szolgáltatást, a tevékenység során nem merült fel probléma.

3.2. Család- és Gyermekjóléti Központ tevékenysége

A Család- és Gyermekjóléti Központ összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A Család- és Gyermekjóléti Központ általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, biztosít. A Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere meghallgatja a gyermek panaszát, annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést.

A járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok részére az intézményekkel kötött együttműködési megállapodásban megfogalmazottak szerint biztosítja a speciális szolgáltatások elérhetőségét.

Javaslattétel hatósági intézkedésre:

A Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere javaslatot tesz a gyámhivatal részére a gyermek

- védelembe vételére,
- megelőző pártfogására,
- ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- nevelésbe vételére,
- családba fogadására,
- harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére,
- családba fogadó gyám kirendelésére,
- tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
- gondozási helyének megváltoztatására,
- gyermek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.

Ha a javaslattételre a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat kezdeményezése alapján kerül sor, a Család- és Gyermekjóléti Központ javaslatában megjelöli a kezdeményező Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a gyermeket gondozó családsegítő személyét. Védelembe vétel esetén a javaslatot mérlegelés nélkül, azonban szükség szerint kiegészítve továbbítja 3 munkanapon belül a gyámhivatal felé. A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében a Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásait a gyámhivatal, illetve a bíróság határozata alapján kell biztosítani.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében az esetmenedzser:

- Együttműködik a megelőző pártfogó felügyelővel.
- Tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről.
- Elkészíti az egyéni gondozási-nevelési tervet, szervezi a megvalósítását.

- Közreműködik a családból kiemelt gyermek visszahelyezésében, utógondozásában.
- A megelőző pártfogó felügyelővel szükség szerint közösen végeznek családlátogatást és hallgatják meg a gyermeket.

Az esetmenedzser a védelembé vétel felülvizsgálata során tájékoztatja a gyámhivatalt a védelembé vétel körében végzett tevékenységéről, javaslatot tesz a védelembé vétel fenntartására, vagy megszüntetésére, valamint megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogás fenntartására, vagy megszüntetésére, illetve más gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó intézkedések megtételére.

A Család- és Gyermekjóléti Központ készíti az egyéni gondozási, nevelési tervet a védelembé vétel során. Az egyéni gondozási-nevelési terv megvalósítását az esetmenedzser értékeli, szükség esetén jelzéssel él a gyámhivatal felé.

Családból kiemelt gyermek visszahelyezésének, családba fogadásának elősegítése:

Amennyiben a családból kiemelt gyermek visszahelyezése nem lehetséges, családba fogadását kell elősegíteni. A gyermek visszahelyezése érdekében az esetmenedzser együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal, ennek körében támogatja a szülőket, a családba fogadó személyt.

Az esetmenedzser javaslatot tesz a gyámhivatal felé a kapcsolattartás formájának és módjának megváltoztatására, ha a szülők vagy a kapcsolattartásra jogosult más személy körülményeiben, életvitelében beállott változás azt indokoltá teszi.

Az esetmenedzser a visszahelyezett gyermek utógondozását a gyámhivatal határozata alapján látja el. Ennek keretében segíti a gyermek családjába történő visszailleszkedését, lakókörnyezetébe történő beilleszkedését, tanulmányai folytatását vagy az iskolai végzettségének, szakképzettségének megfelelő munkahely-felkutatását.

Hatósági intézkedésekhez (javasolt és jogerős) kapcsolódó tevékenységek és az érintettek (kiskorúak és 18. évet betöltött fiatalok) száma

Tevékenység megnevezése	Érintettek száma		
	2021. év	2022. év	2023. év
Szociális segítő tevékenység	912	926	934
Esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	163	260	328
Esetkonzultáció, esetmegbeszélés	973	989	1039
Egyéni gondozási- nevelési terv készítése	251	286	259
Első védelembévételi tárgyaláson való részvétel	96	177	168
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel- nevelésbe vétel	67	49	37
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel- védelembé vétel	95	174	209
Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	6	22	11

Egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel	26	66	63
Családlátogatás	667	781	802
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	22	55	33
Környezettanulmány készítése önállóan	85	180	129

**Hatósági intézkedéssel, jogerős hatósági határozattal érintettek
(kiskorúak és 18. évet betöltött fiatalok) száma**

	Összes érintett száma		
	2021. év	2022. év	2023. év
Védelembe vétel	497	511	509
Ideiglenes hatályú elhelyezés	22	32	22
Nevelésbe vétel	379	375	338

Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma (környezeti főcsoport szerint)

Veszélyeztetettség fő oka	Érintettek száma		
	2021. év	2022. év	2023. év
Szülők, család életvitele	288	279	386
Családi konfliktus	227	245	394
Szülők betegsége	24	24	24
Gyermekek családon belüli fizikai bántalmazása	20	23	31
Gyermekek családon belüli lelki bántalmazása	5	4	11
Gyermekek családon belüli szexuális bántalmazása	7	5	16
Gyermekek fizikai elhanyagolás	75	70	217
Gyermekek lelki elhanyagolás	19	23	84
Egyéb rokonok, személyek általi veszélyeztetés	11	7	14
Iskolai kirekesztés, erőszak	2	5	5
Kortárs csoport negatív hatása	14	27	24
Elégtelen lakáskörülmények	63	70	51

Speciális szolgáltatások

A Gyermekjóléti Központ az általános szolgáltatási feladatain túl speciális szolgáltatásokat is nyújt:

- kapcsolattartási ügyeletet,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- utcai szociális munkát,

- kórházi szociális munkát,
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családterápiát,
- fejlesztő pedagógiai szolgáltatást,
- járási jelzőrendszeri koordinációs feladatok ellátását,
- szociális diagnózist készít,
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet végez,
- fogyatékosságügyi tanácsadást.
- Ezeken túl szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

1. Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyeletet az intézmény valamennyi munkatársának részvételével biztosítottuk. A kapcsolattartási ügyelet célja, hogy a gyermek számára, minél konfliktus mentesebbé tegye a kapcsolattartást az arra jogosult személlyel, valamint a kapcsolattartási koordinátor és a munkatársak képessé tegyék a családot a közös együttműködésre azért, hogy „kikerüljenek” az intézményes keretek közül.

A felügyelt kapcsolattartás ideje alatt, egy szakember végig jelen van, figyelemmel kíséri a kapcsolat alakulását, segítséget nyújt a feleknek az esetleges elakadások esetén, valamint biztosítja, hogy a gyermeket a kapcsolattartás ideje alatt ne érje veszélyeztető tényező. Egyéb iránt az egyik legnehezebb szakmai kihívást és a legtöbb dilemmát a felügyelt kapcsolattartás jelenti.

A kapcsolattartási ügyeleti szolgáltatást hétköznapi munkaidőben, pénteken 14.00-16.00 óra között, illetve szombati napokon 9.00-13.00 óra között biztosította az intézmény.

2023. január 01 - 2023. december 31. között a kapcsolattartási ügyelet 65 családdal, 268 igénybe vevővel (kapcsolattartásra jogosult, kapcsolattartásra kötelezett és gyermek) állt kapcsolatban, ebből az érintett gyermekek száma 89 fő gyermek.

2022. január 01 - 2022. december 31. között a kapcsolattartási ügyelet 72 családdal, 251 fővel (kapcsolattartásra jogosult, kapcsolattartásra kötelezett és gyermek) állt kapcsolatban, ebből 99 fő gyermek.

2023. évben 1089 alkalommal valósult meg kapcsolattartás, 2021-ban 882 alkalommal.

Az előző évekhez hasonlóan többnyire kötelezett (bíróság, gyámhivatal által) ügyfelek veszik igénybe a kapcsolattartási ügyelet szolgáltatását.

Az intézmény családokkal, gyermekekkel dolgozik együtt, ezért a család- és gyermekjóléti központ elsősorban a családi mediácót alkalmazza. 2023-ban 25 ügyel találkozott a mediátorok.

2. Készenléti szolgálat

A készenléti szolgálat az intézmény nyitvatartási idején túl és munkaszüneti napokon felmerülő krízishelyzetek megoldásában nyújtott segítséget, tanácsadást, tájékoztatást. A készenléti telefon éjjel-nappal, 0-24 órában elérhető és működő szolgáltatás. A Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet 2023. évben próbahívással ellenőrizte az országban működő készenléti telefonok elérhetőségét.

2023-ban összesen 63 hívás érkezett 6776 óra készenléti időben a készenléti telefonra. A legtöbb esetben a kapcsolattartással összefüggő problémák kerültek jelzésre, illetve adománykéréssel kapcsolatban keresték meg intézményünket. Több hívás érkezett gyermekbántalmazás/

elhanyagolás gyanúja, idős személy gondozására, ellátására irányuló kérdések tekintetében, illetve a szünidei gyermekfelügyelet igénybevételére vonatkozóan is.

Egy hívás esetében nem volt elegendő a telefonon történő tájékoztatásnyújtás, további intézkedések megtétele is szükségessé vált.

3. Utcai szociális munka

Célja, az iskolai órákról távolmaradó és az iskolából kimaradó tanköteles korú gyerekek elérése az utcai szociális munka eszközeivel, és a gyerekek integrálása a veszélyeztetettség kezelésére működő intézmények és szolgáltatások felé. Az előző év gyakorlatát követve a 2023. évi statisztikai számadatokban megjelennek a szabadidő hasznos eltöltését célzó programokon megjelenő gyermekek létszáma is, a csellengő, kolduló gyermekek, fiatalok, felnőttek számán túl, így 2023 évben 534 gyermek esetében végeztünk utcai szociális munkát.

4. Kórházi szociális munka

Intézményünk a Debreceni Egyetem Klinikai Központtal történő együttműködés keretében nyújtott segítséget a válsághelyzetben lévő várandós nők, anyának a gyermeket veszélyeztető tényezők megszüntetésében, illetve felnőtt személy szükségleteinek ellátása kezdeményezéséhez. A nevezett intézmények gyermekelhanyagolás és gyermekbántalmazás, szuicid szándék észlelése esetén jelzéssel élnek a területileg illetékes gyermekjóléti központ, illetve a hatóság felé a további veszélyeztető tényezők előfordulása, megakadályozása érdekében. A család- és gyermekjóléti központ a szükséges intézkedések megtétele céljából, a probléma feltárása érdekében, megyei szinten további jelzéssel élt a területileg illetékes család- és gyermekjóléti szolgálat felé. 2023. évtől intézményünk csak a Debrecen járásra vonatkozó jelzéseket kapta meg Debreceni Egyetem Klinikai Központjától, így ennek megfelelően csökkent a jelzések száma.

2023-ban 94 jelzés érkezett, amely összesen 94 főt érintett. 2022. évben az egészségügyi intézményekből 178 jelzés érkezett.

5. Családkonzultáció, családterápia

A család- és gyermekjóléti központban a családkonzultáció, családterápia szakember hiány miatt nem tudott megvalósulni intézményünkben.

6. Pszichológiai tanácsadás igénylése

A család- és gyermekjóléti központ által biztosított pszichológiai tanácsadást 254 fő igényelte. 2022-ben ez a szám 233 volt. A hozott problémák között leginkább a családi-kapcsolati konfliktusok, magatartásproblémák, kapcsolattartási problémák, valamint a lelki bántalmazás/elhanyagolás emelhetők ki.

7. Jogi tanácsadás igénylése

A család- és gyermekjóléti központ által biztosított jogi tanácsadást 182 fő vette igénybe, 182 alkalommal, ezek a számok az előző évben 236 fő, 267 alkalommal voltak. A statisztikai adat is igazolja, hogy a tanácsadás már 1 alkalommal is eredményes lehet az ügyfél problémájának megoldásában. A jogi tanácsadást igénybe vevők, a probléma jellegét tekintve, nagyon széles jogterületet érintettek. Kiemelt helyen továbbra is a családjogi (bontóper, szülői felügyeleti jog, kapcsolattartás, gyermektartás) jogterület állt, illetve több megkeresés történt anyagi- és foglalkoztatási (munkajogi) és öröklési jogi problémák, kérdések miatt.

8. Fejlesztőpedagógiai szolgáltatás

A család- és gyermekjóléti központ által biztosított fejlesztő pedagógiai szolgáltatást 46 fő gyermek, 359 alkalommal vette igénybe, az előző évben 54 gyermek, 331 alkalommal. A szolgáltatás leginkább a helyes olvasástechnika kialakítására, javítására, a matematikai rutinszámolás fejlesztésére, valamint a pótvizsgára történő felkészítésre irányult, hiszen a készségek, képességek, a kognitív funkciók együttes működése nagymértékben befolyásolja az iskolai teljesítmény alakulását, az óvodások esetében az iskolaérettséghez vezető utat.

9. Szociális diagnózis

A család szociális helyzetének átfogó vizsgálata, tulajdonképpen szükségletfelmérést jelent, a szociális diagnózis megjelöli az igénybe venni kívánt szolgáltatásokat. Szociális diagnózis elkészítésére, az erre kialakított kérdőív mentén, 6 alkalommal került sor.

10. Az óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység

A DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja 26 fenntartó 136 köznevelési intézménye és azok tagintézményei/telephelyei tekintetében biztosítja az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet.

A gyermeklétszám alapján 41 fő óvodai és iskolai szociális segítő felvétele vált szükségessé, a 2023. december 31-i állapot szerint 31 fő óvodai és iskolai szociális segítő látta el a feladatot.

A tevékenység kapcsán sikerült megfelelő kapcsolatot kialakítani a köznevelési intézmények vezetőivel, a nevelőtestület tagjaival, az oktató-nevelő munkát segítő szakemberekkel. Az óvodai-iskolai segítő munkatársak beilleszkedtek az általuk ellátandó intézmény struktúrájába, jó együttműködést kiépítve egyre több intézményben alakítanak mentálhigiénés teameket. A szolgáltatás zavartalansága biztosításának érdekében jól működő helyettesítési rendszert alakítottunk ki, amely során tartós távollét, betegség, szabadság miatt a helyettesítő munkatárs át tudja venni a feladatokat és az aktuális eseteket.

11. Fogytékosságügyi tanácsadás

A fogyatékoságügyi tanácsadás, mint szolgáltatás 2022. január 01. napjától, mint kijelölt intézménynek, kötelezően ellátandó feladata lett a DMJV Család- és Gyermekjóléti Központjának. A feladatellátás - többek között - a tanácsadás biztosítása a fogyatékos személy és családtagjai számára, a velük való kapcsolatfelvétel, az információnyújtás. Az Országos Fogyatékoságügyi Program kiemelt jelentőséggel kezeli a társadalmi szemléletformálást, melynek kapcsán a tanácsadók számos alkalommal tartottak foglalkozásokat az óvodás korosztálytól a középiskolás korosztályig, az általuk elkészített tematika alapján.

2023. évben 153 alkalommal került sor fogyatékoságügyi tanácsadásra, mely tevékenység 109 főt érintett.

Jelzőrendszer működtetésével kapcsolatos feladatok

A jelzőrendszer segítségével feltárjuk az ellátási területén jelentkező gyermekek veszélyeztetettségét kiváltó lehetséges okokat, és prevenció jellegű tevékenységek szervezésével, biztosításával igyekszünk csökkenteni azokat.

2023. évben a család- és gyermekjóléti központba 863 db jelzés érkezett, 0-17 évesekkel kapcsolatosan 807 db, 18 éves és idősebb személyek vonatkozásában 56 db.

2022. évben a család- és gyermekjóléti központba 893 db jelzés érkezett, 0-17 évesekkel kapcsolatosan 796 db, 18 éves és idősebb személyek vonatkozásában 97 db.

A 2023-as évben összesen 8 alkalommal tartottunk szakmaközi megbeszélést.

3.3 Átmeneti Gondozás szakmai tevékenysége

Gyermekek Átmeneti Otthonának tevékenysége

A gyermekek átmeneti otthona megszakítás nélküli munkarendben működő szervezeti egység, feladata biztosítani a Debrecen közigazgatási területén bejelentett lakcímmel rendelkező 3-18 éves gyermekek számára a törvényben rögzített teljes körű ellátást, amennyiben azt a szülő vagy a gyermek kéri.

A teljes körű ellátás keretében a gyermekek számára az alábbi szolgáltatások biztosítottak: lakhatási lehetőség, napi ötszöri étkezés, megfelelő ruházat, a személyes higiéniahoz szükséges feltételek, zsebpénz, tanulási, korrepetálási lehetőség, kapcsolattartás a szülővel, szabadidő hasznos eltöltése, pszichológiai megsegítés.

2023-ban a gyermekek átmeneti otthonában 20 gyermek részesült gondozásban, ebből 4 gyermek gondozási folyamata 2022-ben kezdődött, 16 gyermek 2023-ban vált az otthon lakójává. Az ellátott gyerekek közül két gyermek 2 éven belül másodjára került vissza átmeneti gondozásba, erről a jogszabály szerint az illetékes hatóságok értesítése megtörtént. 15 esetben a szülő, 1 esetben a gyermek kérelmezte a felvételt. A bekerülés okai elsősorban a szülők életvezetési problémái (14) illetve az elégtelen lakáskörülmények (8) voltak.

Az összes ellátott gyermek közül 2022-ben 1 fő óvodás, 16 fő általános iskolás, és 1 fő gimnazista volt. 2023-ban 1 fő óvodás, 9 fő általános iskolás, 10 fő középiskolás volt, azaz jelentősen megnőtt a kamasz korú gyermekek száma. 17 fő gyermek közül 16 esetében a védelemben vétel már a beköltözésük előtt megtörtént, vagy folyamatban volt, a felvételét maga kérelmező gyermek védelemben vételét - korábbi bántalmazás miatt – bentlakása ideje alatt rendelték el.

A legjellemzőbb veszélyeztető tényezők: anyagi ellehetetlenülés; a munkalehetőség hiánya; a szülői minta és szülői kompetencia hiánya; alulszocializáltság; deviáns családi minták; következtelen, elhanyagoló nevelés; a szülő gyermeket veszélyeztető magatartásformái.

Az átmeneti gondozásból kikerültek száma 2023-ban 14 fő volt.

A kihasználtságot a gondozási napok számának alakulása mutatja meg. Ez 2023-ban 1705 nap volt, ami 51,9%-os kihasználtságot jelent, amely a korábbi évek átlagához hasonló.

A tapasztalat az, hogy a gondozott gyermekek közül sokan a bekerüléskor a nehéz szociális és családi helyzetük miatt egészségileg és pszichésen terheltek. Nagyon sok gyereknél jelentkeztek mentális zavarok, antiszociális viselkedés, pszichés fejlődési zavar, súlyos figyelem- és magatartásszabályozási zavar.

A problémák megoldása érdekében az otthonban két pszichológus munkatárs biztosított segítséget a gyermekek, és szükség esetén a szülők számára is, 16 fő számára összesen 128 alkalommal. Fejlesztőpedagógiai ellátásban 3 gyermek 35 alkalommal részesült.

Családok Átmeneti Otthona (Mester u. 30. szám)

A családok átmeneti otthona Mester u. 30. szám alatt működő telephelyén 26 férőhely áll rendelkezésre. A szakmai munka célja a krízishelyzetbe került, lakhatási gondokkal küzdő családok számára a lakhatás megállapodásban rögzített időre történő biztosítása.

Az otthon a gyermek számára szükség szerinti ellátást nyújt, a szülő (nagykorú testvér), illetve a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya (és esetleg annak élettársa) számára pedig biztosítja az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét. A szülő munkavégzése, egyéb indokolt távolléte, akadályoztatása esetén a családok átmeneti otthona segítséget nyújt a szülőnek gyermeke ellátásában, illetve segíti a szülőt a gyermek napközbeni ellátáshoz való hozzájutásában. Az átmeneti gondozás elsődlegesen szolgáltató jellegű ellátás, a szülő kérésére és beleegyezésével valósul meg, és a krízishelyzet megoldásának idejére korlátozódik. Lehetőséget nyújt a szülőnek arra, hogy – a rendelkezésre álló segítő szolgáltatások igénybevételével – rendezze problémáit, és a kikerülést követően alkalmassá váljon az önálló életvitelre, a család egyben tartására.

2023-ban 21 család (29 szülő - 49 gyerek) jelentkezett személyesen az ellátás igénybevételére. 2023-ban 6 család költözött az otthonba, mely 7 felnőttet és 12 gyermeket érintett. A családok albérletből, saját vagy szívdességi ingatlanból érkeztek, 1 család esetében a gyermekek a gyermekek átmeneti otthonából érkeztek. Családok átmeneti otthonából nem érkezett ellátott. Krízishelyyezésre egy alkalommal került sor.

2023-ban összességében 12 család (15 szülő), 23 gyermek (ebből 1 fő fiatal felnőtt) vette igénybe a szolgáltatást. 9 szülő érkezett egyedülállóként az otthonba. A gyermekek több mint fele a korábbi évhez hasonlóan általános iskolás korú, harmaduk 3 év alatti volt.

Az ellátást 2023-ban igénybe vevők bekerülésének oka elsősorban a szülők életvezetési problémái (23), hajléktalanná válás (17), és az elégtelen lakhatási körülmények voltak (6).

Az otthonban élő 15 felnőtt közül mindössze 3 ellátottnak volt bejelentett munkaviszonya, 3 fő napi bejelentéssel vállalt munkát, míg 9 szülő kizárólag családtámogatásokból élt. 9 szülő jövedelmét érintette levonás. Térítési díj csökkentés iránti kérelemmel 4 család élt.

Az otthonból 2023 során 8 család, összesen 20 fő (13 gyermek) költözött ki. A családok többsége albérletbe, vagy más hozzátartozóhoz költözött, mindössze 1 család távozott másik családok átmeneti otthonába, 1 esetben a gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezése miatt szűnt meg az ellátás.

A szervezeti egység férőhely kihasználtsága az előző évhez viszonyítva kisebb csökkenést mutat, aminek legfőbb oka, hogy az újonnan beköltöző családok között nőtt az egyedül álló szülők száma, akik 1 vagy 2 gyermekkel érkeztek. Újdonság, hogy az otthonban több egyedülálló édesapa is kérelmezte felvételét, illetve költözött be.

Ebben az otthonban is tapasztalat, hogy nőtt a mentális zavarokkal, antiszociális viselkedéssel, pszichés fejlődési zavarral, súlyos figyelem- és magatartásszabályozási zavarral az otthonba érkezők száma. A problémák nem csak a gyermekeket, hanem a szülőket is érintik.

Az otthonban két pszichológus 10 fő számára 99 alkalommal, valamint egy fejlesztő pedagógus 7 fő számára 81 alkalommal biztosított segítséget.

A DAEFI szervezésében az UNICEF által támogatott program keretében 3 gyermeknek lehetősége volt rendszeresen, heti 2-4 alkalommal TSMT tornán részt venni, amely nagyban hozzájárult mozgásfejlődésükhöz.

Családok Átmeneti Otthona (Böszörményi út 68. szám)

A családok átmeneti otthona Böszörményi úti telephelyén 5 lakást magába foglaló önálló szakmai szervezeti egység, amely 34 férőhellyel működik. A lakások a Böszörményi út 68. szám alatt működő társasház 1., 2. és 3. emeletén találhatók. 2 db, 79 m²-es 3 szobás lakásban 8-8 fő, 3 db, 59 m²-es 2 szobás lakásban 6-6 fő helyezhető el. A férőhelyek száma összesen 34.

A családok átmeneti otthona igénybe vételévelének feltételei, a szolgáltatások a Mester utca 30. szám alatt működő otthonnal azonosak.

A Böszörményi út 68. szám alatt működő otthonban folyó szociális segítő munka speciális jellegű, mivel a családok számára egy társasházi közösségben, önálló lakásokban, a szakemberektől fizikailag távolabb biztosít lakhatást. Ez a fizikai távollét ugyanakkor nagyobb önállóságot kínál a családok számára.

2023-ban 23 család, összesen 102 fő jelentkezett személyesen az ellátás igénybevételére. Az év során 4 család, 10 gyermek és 8 felnőtt költözött az otthonba. A családok közül egy sem érkezett családok átmeneti otthonából.

2023-ban az otthon 40 főnek nyújtott átmeneti gondozást: 9 családban 23 gyermek, 1 nagykorú gyermek és 16 felnőtt élt. 2 szülő élt egyedülállóként. A gyermekek közel 60%-a általános iskolás volt, a három év alattiak aránya 16%.

Az ellátást 2023-ban igénybe vevők bekerülésének oka elsősorban szülők életvezetési problémái (18), a szülők lakhatási problémái és a hajléktalanná válás (14), elégtelen lakhatási körülmények (10) voltak.

A családok többsége saját otthonba, vagy hozzátartozóhoz költözött, a kiköltöző családok nem töltötték ki a lehetséges gondozási idő teljes időtartamát.

Ebben az otthonban is nőtt a mentális és más problémával küzdő gyermekek száma. Az otthonban 4 gyermek esetében tanulási, magatartási nehézséget (BTM, BTMN), 2 gyermeknél genetikai betegséget állapítottak meg, akik korai fejlesztésben részesültek. 2023-ban az otthonban 2 fő 36 alkalommal részesült pszichológiai megsegítésben. A fejlesztő pe-dagógussal 2 gyermek 37 alkalommal találkozott.

Azonnali megoldást igénylő helyzetben lévő személyek elhelyezése

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a 304/2017. (XII. 14.) határozata két lakást biztosított az azonnali megoldást igénylő helyzetben lévő személyek elhelyezésére a Böszörményi út 68. szám alatt.

2023-ban a krízislakásokban senki nem került elhelyezésre.

A gyermekek alternatív napközbeni ellátása

A gyermekek alternatív napközbeni ellátása keretében a DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja az iskolai szünidő (tavaszi, nyári, őszi, téli) alatt gyermekfelügyeletet biztosít az arra rászoruló családok általános iskolás gyermekei számára.

A gyermekek alternatív napközbeni ellátását debreceni illetőségű, 6-14 év közötti, általános iskolás gyermekek vehetik igénybe. Igénybevétele önkéntes, a jelentkezéshez a szülő által kitöltött kérelem benyújtása szükséges.

A szünidei gyermekfelügyelet a tanítási szünetek munkanapjain 8.00- 16.00-ig vehető igénybe, reggel 7.00-8.00-ig és délután 16.00-17.00-ig igény szerint az intézmény munkatársai ügyeletet biztosítanak a gyermekek számára. A napi háromszori étkezés kötelező minden résztvevő tanuló számára. A DMJV Önkormányzata Egészségügyi és Szociális Bizottsága 17/2023 (II.22.) Eü. Biz. határozatával a 2023-as évre a Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolát jelölte ki a tavaszi, a nyári, az őszi és a téli szünidei gyermekfelügyelet helyszínéül. A szünidei gyermekfelügyelet biztosítása során szoros együttműködés valósult meg a helyszínt biztosító oktatási intézménnyel, a Debreceni Tankerület képviselőivel, a Debreceni Karitatív Testülettel, a Debreceni Intézményműködtető Központ munkatársaival, élelmezésszervezőivel és a programokat biztosító résztvevőkkel.

A szünidei gyermekfelügyeletre való jelentkezés online felületen történt. A tavaszi szünidei gyermekfelügyeletet lebonyolítására 2023. április 06 - április 11 között került sor, amely összesen 2 munkanapot érintett. A tavaszi gyermekfelügyeletben résztvevő gyermekek száma összesen 9 fő volt. A programok megszervezésében, lebonyolításában összesen 10 fő óvodai és iskolai szociális segítő vett részt. A tavaszi szünidei gyermekfelügyelet során a programokat az intézmény biztosította. A megvalósult programok: húsvéti kézműves foglalkozás, rajzverseny, sportvetélkedők.

A nyári szünidei gyermekfelügyelet – 2023. július 04. és augusztus 18. között zajlott. 34 általános iskolából összesen 235 gyermek jelentkezett. A gyermekek heti rendszerességgel 6-7 csoportban vehettek részt a programokban. 2023. július 04. és augusztus 18. között összesen 36 napon volt igénybe vehető ez a szolgáltatás. A szünidő folyamán a családoknak lehetősége nyílt pótjelentkezés benyújtására, valamint arra is, hogy a jelentkezéskor megjelölt részvételi időpontokat módosítsák. A résztvevő gyermekek átlagosan 4 hetet töltöttek a táborban.

A programok lebonyolításában 32 óvodai és iskolai szociális segítő és az intézmény 17 más egységben dolgozó munkatárs mellett 24 fő pedagógus, 7 fő védőnő, 7 fő diákmunkás is részt vett. A gyermekfelügyelet lehetőséget biztosított iskolai közösségi szolgálat teljesítésére is. A 39 közösségi szolgálatot teljesítő diák munkáját a Debreceni Karitatív Testület 2 munkatársa koordinálta, ugyanakkor a diákok munkájának megszervezésében a Magyar Máltai Szeretetszolgálat is részt vett.

A Debreceni Nyugdíjas Egyesület tagjai napi rendszerességgel 2-2 órában csatlakoztak a programhoz és együtt játszottak, beszélgettek a legkisebbekkel.

A résztvevők a gyermekfelügyelet ideje alatt a kijelölt iskola területén, valamint külső helyszíneken megvalósuló programokon is részt vettek. A nyári gyermekfelügyelet programjainak megszervezésében, lebonyolításában fontos szerepe volt a Debreceni Karitatív Testületnek és partnerszervezeteinek, 12 partnerszervet biztosított különböző programokat a tábor ideje alatt. A programok megvalósulást további 16 szervezet és magánszemély segítette.

Az őszi szünidei gyermekfelügyelet 2023. október 30. és 2023. november 3. között valósult meg, összesen 4 munkanapot érintve. A programra összesen 21 gyermek jelentkezett.

A programok lebonyolításában 16 fő óvodai és iskolai szociális segítő, 1 fő családsegítő, valamint 2 fő védőnő vett részt.

A résztvevők a gyermekfelügyelet ideje alatt a kijelölt iskola területén vehettek részt a programokban. A kézműves foglalkozások leginkább az őszi témakörére épültek, e mellett a gyermekek ügyességi versenyeken, labdajátékokon vehettek részt.

A téli szünidei gyermekfelügyelet 2023. december 22. és 2024. január 5. között valósult meg, összesen 8 munkanapot érintve. A programok lebonyolításában 26 fő óvodai és iskolai szociális segítő, 1 fő családsegítő vett részt. A szolgáltatás lebonyolításában 4 fő védőnő is bekapcsolódott.

A téli szünidei felügyeletben a Debreceni Nyugdíjas Egyesület 24 tagja is részt vett, segítséget nyújtottak a szakembereknek és bekapcsolódtak a foglalkozásokba. A „Táncoslábú Szupernagyik” csapata színes programot, kézműves foglalkozást biztosított a gyermekek számára.

A Debreceni Karitatív Testület szervezetei közül a Magyar Rákellenes Liga és a Mosolyvirág Nagycsaládosok Debreceni Egyesülete kézműves foglalkozásokkal, a Hajdú Speciális Kutató – Mentő Egyesület kutyás bemutatóval gazdagította a programot.

A Fancsika Fans Egyesület elnökétől, Nagy Péter Zoltántól színvonalas és érdekes előadást hallgathattak meg a gyerekek a vízgazdálkodásról, vizeink védelmének fontosságáról.

4. Az Intézmény személyi és tárgyi feltételei

<i>Az intézmény szakmai egységeinek létszám, szakképzettség szerinti megoszlása – 2023. december 31.</i>			
<i>DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja - Intézményi szint</i>			
Sorszám	Munkakör	Szakképzettség	Fő
1.	Intézményvezető	Szakirányú felsőfokú végzettség, szakvizsgázott	1
2.	Adminisztrátor	Szakirányú középfokú	3
3.	Titkárnő	Szakirányú középfokú,	-
4.	Gépjárművezető	Szakirányú középfokú	3
5.	Gazdasági ügyintéző	Felsőfokú végzettség	3
<i>DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja – család- és gyermekjóléti szolgálat</i>			
1.	Szakmai vezető	Szakirányú felsőfokú végzettség	1
2	Családsegítő	Felsőfokú végzettség	48,5
<i>DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja – család- és gyermekjóléti központ</i>			
1.	Szakmai vezető	Szakirányú felsőfokú végzettség, szakvizsgázott	1
2.	Esetmenedzser	Felsőfokú végzettség	19
3.	Szociális asszisztens	Szakirányú középfokú végzettség	1
		Szakirányú felsőfokú végzettség	16
4.	Tanácsadó	Szakirányú felsőfokú végzettség	12,5
5.	Óvodai és iskolai szociális segítő	Szakirányú felsőfokú végzettség	41
6.	Fogyatékosügyügyi tanácsadó	Szakirányú felsőfokú végzettség	2
<i>DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központja – átmeneti gondozás</i>			
	Szakmai vezető	Szakirányú felsőfokú végzettség	1
	Családgondozó	Felsőfokú végzettség	7

	Szakgondozó, gondozó	Szakirányú középfokú végzettség	9
	Gyermekfelügyelő	Szakirányú középfokú végzettség	2
	Gyermekvédelmi ügyintéző	Szakirányú középfokú végzettség	1
	Gyermekvédelmi asszisztens	Szakirányú középfokú végzettség	1
	Nevelő	Felsőfokú végzettség	1
	Pszichológus	Felsőfokú végzettség	0,5
Összes dolgozói létszám:			177,5

Humán erőforrás - Feladatellátás személyi feltételei

Az intézményben a szakmai létszám a jogszabályoknak megfelelően biztosított.

A DMJV Család- és Gyermekjóléti Központjában megbízásos jogviszonyban foglalkoztatottak:

- jogászok
- tűz-és munkavédelmi felelős
- adatvédelmi tisztviselő
- fejlesztőpedagógus
- pszichológus

Rendelkezésre álló helyiségek

A DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja a város különböző területén fekvő épületei akadálymentesítettek:

A székhely: Debrecen, Thomas Mann u. 2/A szám

Az ellátottak számára nyitva álló helyiségek (telephelyek):

4225 Debrecen, Felsőjózsa u. 7. szám

4002 Debrecen, Pacikert u.1. szám

4029 Debrecen, Víztorony u. 11. szám

4029 Debrecen, Víztorony u. 13. szám

4032 Debrecen, Böszörményi út 68. szám

4026 Debrecen, Mester utca 30. szám

4033 Debrecen Mátyás király u. 29. szám (Az ügyfélfogadás szünetel a felújítási munkálatok miatt)

2022. november 1. napjától az energiatakarékossági intézkedések bevezetését követően a Debrecen, Víztorony utca 11. szám, Debrecen, Víztorony utca 13. szám és Debrecen, Felsőjózsa utca 7. szám alatti telephelyek ellátási területén élő kliensek számára Debrecen, Thomas Mann utca 2/A szám alatti székhelyen biztosítjuk szolgáltatásainkat. A székhely konferencia termében került kialakításra a 3 telephely munkahelyi környezete, a munkatársak irodái. A fűtési időszak végét követően, 2023. május 15. napjától az ellátottak számára ismét a területileg illetékes telephelyünkön biztosítottuk szolgáltatásainkat.

A gyermekek átmeneti otthona az intézmény Debrecen, Böszörményi út 68. szám alatti telephelyén biztosított. Debrecen, Böszörményi út 68. szám 1. em. 1. sz., 1 em.21. sz., 1 em. 22. sz., 2 em. 4 sz.,

és a 3. em. 17. sz. alatti 5 ingatlanban családok átmeneti otthonát működtet, krízishelyzetbe került családok átmeneti gondozását biztosítja.

A Böszörményi út 68. szám 3. em. 7. sz. és a 3. em. 20. sz. alatti ingatlanokban a helyi katasztrófa helyzet esetén történő rendkívüli elhelyezést biztosít.

Az intézmény a Debrecen, Mester utca 30. szám alatti telephelyén krízishelyzetbe került családok átmeneti gondozását biztosítja 6 család számára.

2023. augusztus 23. napjával hatályos működési engedély alapján külső férőhelyen 14 fő elhelyezésére nyílt lehetőség Debrecen, Böszörményi út 68. szám, valamint Debrecen, Mester utca 30. szám alatti családok átmeneti otthonaiban.

Tárgyi feltételek

Az épületek berendezése, bútorzata megfelelő. A számítógéppark felújítása folyamatos. Telefon, mobiltelefon, nyomtató, szkennel, fénymásoló minden telephelyen elegendő számban biztosított. Nagy gondot fordítunk az iratanyagok megfelelő kezelésére, tárolására. Az iktatás elektronikusan történik. A jogszabályi előírásoknak megfelelően zárható szekrényekben történik a kliensek iratanyagainak, valamint a dolgozók személyi anyagának tárolása. Az irodák infrastrukturális feltételei megfelelőek, de a folyamatos fejlesztés a kollégák munkáját megkönnyítheti, és pontosabbá teheti a feladat ellátását.

Tárgyi feltételek	Db. Thomas Mann u. 2/A alatti székhelyen	Db. Pacikert u. 1. alatti telephely	Db. Süveg u. 3. alatti telephely	Db. Víztorony utca 11. és 13. alatti telephely	Db. Felsőjózsa u. 7. alatti telephely
Városhelyiség	biztosított	biztosított	biztosított	biztosított	biztosított
Esetkezelésre alkalmas helyiség	biztosított	biztosított	biztosított	biztosított	biztosított
Dolgozószoba	biztosított	biztosított	biztosított	biztosított	biztosított
Kapcsolattartásra alkalmas helyiség	biztosított	biztosított	nem biztosított	biztosított	biztosított
Mellékhelyiségek	biztosított	biztosított	biztosított	biztosított	biztosított
Játzóudvar	biztosított	biztosított	biztosított	nem biztosított	biztosított
Konferenciaterem	biztosított	biztosított	nem biztosított	nem biztosított	nem biztosított
Csoportszoba	biztosított	biztosított	nem biztosított	biztosított	nem biztosított

5. Az intézmény gazdálkodásának rendszere

A DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja, gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési intézmény. A személyi juttatások, munkaadót terhelő járulékok és szakmai tevékenységgel összefüggő kiadások előirányzatai felett önállóan jogosult rendelkezni. A pénzügyi-gazdasági feladatokat a Debreceni Intézményműködtető Központ (továbbiakban: DIM) látja el, munkamegosztási megállapodás alapján. A munkamegosztás és a felelősségvállalás rendjét,

valamint az előirányzat feletti jogkör gyakorlásának rendjét szintén a munkamegosztási megállapodás rögzíti. A DIM ellátja az intézmény kezelésében lévő, korlátozottan forgalomképes ingatlan és vagyon kezelésével és működtetésével kapcsolatos technikai feladatokat. Az intézményi költségvetés naptári évre készül. A költségvetés végrehajtásáért az intézményvezető felelős, aki a költségvetés végrehajtása során szükség szerint, de minimum havonta konzultál a DIM gazdasági igazgatójával.

6. 2023. évi beruházások, felújítások és azok költségei

Az intézményi infrastruktúra fejlesztése keretében beszerezett eszközök:

- Informatikai eszközök (Access Point, pendrive, usb kábel stb. 455.930 Ft),
- 30 db egér és billentyűzet (230. 734 Ft)
- 10 db laptop akkumulátor/töltő (99.060 Ft)
- 1 db nyomtató (36.703 Ft),
- 3 db ágykeret+ matrac a családok átmeneti otthonába (364.767 Ft),
- 1 db mobiltelefon a készenléti ügyeleti szolgáltatáshoz (46.998 Ft)
- 2 db molino kültéri programokhoz (177. 546 Ft),
- 3 db zászlórúd (48.387 Ft)

2023. évben az intézmény 1.460.125,-Ft-ot fordított beruházásra. A beruházások fedezetét az intézmény költségvetése biztosította.

A DMJV Család-és Gyermekjóléti Központja gazdálkodását a 2023. évben is a jól átgondoltság és a takarékoság jellemezte.

7. A feladatellátáshoz szükséges dokumentációk

Az adminisztrációs feladatok keretében az intézményünkben a törvényi előírásoknak megfelelően az iktatás központi egységes elektronikus rendszerben működik.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet tartalmazza az igénybevevői nyilvántartás vezetésének szabályait.

Az ügyfeleinkkel történő kapcsolattartás rögzítésére, a szakmai tevékenység vezetésére és adatok kezelésére az intézmény által vásárolt CSAGYESZ és CSAGYEK elnevezésű nyilvántartási programot használjuk.

Jogszabályban rögzített formátumú, kötelező adminisztráció:

- Ügyfélnyilvántartás,
- Együttműködési megállapodás,
- KENYSZI – Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybevevőkről,
- Esetnapló,
- Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer (GYVR),
- Tájékoztatási nyilatkozat.

Jogszabályban nem rögzített formátumú, kötelező adminisztráció:

- OSAP – KSH Országos Statisztikai Adatgyűjtő Program kérdőíve,
- Esetmegbeszélések, esetkonferenciák feljegyzései,
- Munkanapló az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységre vonatkozóan,
- Iktatási rendszer.

Jogszabályban nem rögzített formátumú, intézményünkben kötelező adminisztráció:

- CSAGYESZ nyilvántartási program,

- CSAGYEEK nyilvántartási program,
- Személyes feljegyzés.

Jogszámban nem rögzített formátumú, nem kötelező, de javasolt adminisztráció:

- Személyforgalom - az igénybevétel adminisztrációjára használt dokumentum, vagy felület.

Az irattározás során az iratok megőrzését, tárolását úgy biztosítjuk, hogy az iratok gyorsan hozzáférhetőek, visszakereshetők.

Az intézmény munkatársai által vezetett dokumentáció a jogszabályoknak megfelelnek.

8. Az ellátottak érdekeit szolgáló egyéb tevékenységek, megvalósult programok

2023. évben továbbra is nagy igény mutatkozott a debreceni lakosság körében az intézményünk által szervezett prevenciós programokra, szabadidős közösségi rendezvényekre. A helyszín biztosítása mellett igyekszünk a civil szervezetekkel meglévő jó kapcsolatainkat tovább ápolni, együttműködésünket a különböző generációkkal megerősíteni.

A korábbi években már hagyománnyá vált, hogy intézményünk székhelyén több prevenciós közösségi program került megtartásra. A 2023. évben a civil szervezetekkel együttműködve Debrecen különböző városrészeire pl. Tócoskert, Postakert is igyekeztük eljuttatni szolgáltatásainkat, ingyenes családi rendezvényeinket. Ennek keretében az ORIGÓ '98 Egészségért Szociális és Tömegsport Egyesülettel együttműködve valósult meg az Őszi zsongás elnevezésű családi program. 2023. december 20-án az Összetartozás Betlehemi Karavánja rendezvénye mellett prevenciós foglalkozásokat szerveztünk Debrecen, Thomas Mann utcai székhelyünk parkjában.

Intézményünk székhelyén heti 2 alkalommal biztosítottunk helyszínt, a Mozdulj Debrecen egészségmegőrző programjai számára.

A Debreceni Nyugdíjas Egyesület klubfoglalkozásai (Kártyaklub, Táncoslábú Szupernagyik táncpróbái), valamint közösségi rendezvényei intézményünk székhelyén valósultak meg.

9. Az ellátást igénybe vevők és a munkatársak jogainak érvényesülése

2023. évben az ügyfelek 13 alkalommal éltek panasszal az intézmény, illetve munkatárs személyét, szakmai döntéseit illetően. Minden esetben az intézményvezető, a szakmai vezetők közreműködésével, a kliensek panaszát illetően a szükséges vizsgálatot elvégezte, majd a megfelelő intézkedést megtette. A panaszok kivizsgálását követően megállapítható, hogy a munkatársak a jogszabályok, szakmai szabályzók és módszertani útmutatások betartása mellett végezték munkájukat, szakmai hiányosságokat nem tapasztaltunk. A családsegítő/esetmenedzser személyének váltására a bizalmi kapcsolat sérülése miatt került sor.

10. A munkatársak továbbképzése

A 2023. évben a munkatársak többségének újra indult a továbbképzési időszaka. A munkatársak részéről az év folyamán többnyire a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendeletben rögzített úgynevezett „kötelező továbbképzések” valósultak meg, illetve a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány több szabadon választható online képzést tartott, amely a visszajelzések alapján végre valóban gyakorlatorientált és szakmai tartalmú továbbképzés volt.

Munkakörhöz kötött továbbképzés a tavalyi évben nem került meghirdetésre.

Az intézmény munkavédelmi képviselője a jogszabályban előírt időszakos továbbképzésen történő részvételnek és annak teljesítésének eleget tett.

Az óvodai és iskolai szociális segítő munkatársak vonatkozásában a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 25. § (6) bekezdésében előírt képzés 2023. évben sem került meghirdetésre, annak ellenére, hogy a jogszabály 2022. év végig tette lehetővé a 2018. óta a fenti munkakörben dolgozó közalkalmazottak továbbképzésen való részvételét.

A 2023. évben is jellemző volt, az előző években rendszeresen előforduló probléma, azaz hogy a meghirdetett, személyes jelenlétet alapuló képzések elmaradtak, lemondásra kerültek, illetve létszámkorlátozás miatt nem tudtak a munkatársak jelentkezni, illetve a munkakörhöz tartozó képzések egyszerűen nem kerültek meghirdetésre.

Az év során intézményünkben munkacsoportonként és tematikusan is több alkalommal került sor belső továbbképzés megtartására. Az új munkavállalók esetében 1 hetes belső képzés keretében szakembereink bemutatják az intézmény működését, szolgáltatásainkat, valamint az adott munkakörhöz kapcsolódó módszereket, szervezetünk egységes szemléletét, értékrendszerét a családok komplex segítő támogatásához kapcsolódóan.

11. Tereptanári tevékenység

Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar: 15 fő

Debreceni Egyetem Szociológia és Szociálpolitika Tanszék: 12 fő

Debreceni Egyetem Egészségtudományi Kar Társadalomtudományi és Szociális Munka Tanszék: 3 fő külföldi hallgató

Intézménybemutató 2023-ban összesen 3 alkalommal valósult meg személyes jelenlét formájában, 1 alkalommal online formában.

12. Adományozással kapcsolatos feladatok

Számos alkalommal történt adományozás a nehéz sorsú gyermekek, családok részére 2023. évben is, a Debreceni Karitatív Testület támogatásával. 2023. évben **1191 család** részesült adományban. 2023. évben **5 család** esetében merült fel igény krízis tűzifa biztosítására.

A Magyar Élelmiszer Bank Egyesület 2023. évben az Átmeneti Gondozás egységeiben élők számára összesen 16.987 kg élelmiszer adományt közvetített. A karitatív testület születésnapok, gyermeknap és karácsony alkalmából támogatta az otthonok lakóit. Az „Örökbe fogadok egy ovit” mozgalom mosó- és tisztítószereket adományozott. Az AmRest Kft. karácsony előtt gyorséttermi ételekkel vendégelte meg a három egységben élő gyermekeket, a BMV Group meleg ételt juttatott minden családnak. A BAGE Egyesület mikulás csomagokat ajándékozott mindhárom otthon gyermekeinek. Az év során több alkalommal érkeztek egyéni, elsősorban játék és ruha adományok.

13. Pályázatok

Intézményünk a 2023. évben nem vett részt pályázatokban.

14. Nemzetközi együttműködési lehetőségek

Az ENSZ Gyermekalapja az UNICEF, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatával 2022. december 5-én kötött együttműködési megállapodása szerint 2022. december 15. és 2023. november 30. közötti időszakban négy szervezet munkájának támogatásával hozzájárul a menekült gyermekek egészségügyi, oktatás és gyermekvédelem területén történő megsegítéséhez. A támogatásban részesülő szervezetek a DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja mellett, a Debreceni Alapellátási és Egészségfejlesztési Intézet, Dorkász Segélyszervezet, valamint az EU-Roma Országos Egyesület. Intézményünk egy mobil team létrehozásával szolgáltatásaink széles palettáját biztosítja a menekült családok számára a DORKÁSZ Befogadó Központban, valamint a Pósa Utcai Községi Házban. A mobil teamben magas fokú szakmai tapasztalattal rendelkező családsegítők, mediátorok, óvodai és iskolai szociális szakemberek segítik a családokat, gyermekeket lelki-mentális segítségnyújtást végeznek, valamint a szociális munka módszereit alkalmazva támogatják a gyermekek testi, lelki egészségének-, és családban történő nevelésének fenntartását.

15. Tapasztalatok, problémák 2023. évben

A lakosság körében felmerülő problémák komplex kezelése az egyes szolgáltatások, ellátástípusok egymásra épülésével, integrációjával valósulhat meg. A Debrecenben működő szociális ellátórendszer rugalmas fejlesztése érdekében Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata a 184/2022 (IX. 15.) számú határozatában rendelkezett a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézmények átszervezéséről. A határozat értelmében, 2023. január 1. napjával a DMJV Gyermekvédelmi Intézménye (4032 Debrecen, Böszörményi út 68.) beolvadás útján egyesítésre került a DMJV Család- és Gyermekjóléti Központjával.

A család- és gyermekjóléti központ által biztosított szolgáltatások kiegészülve az átmeneti gondozás nyújtotta segítségnyújtással valóban komplex lehetőséget biztosítanak egy biztonságos, speciális védőhálót alkotva az átmenetileg nehéz élethelyzetbe került debreceni családok számára.

Az intézményi beolvadás következtében az új munkatársak zökkenőmentes beilleszkedése érdekében a pszichológiai tanácsadók által vezetett esetmegbeszélő csoportjaink, új formában kerültek megszervezésre. Rendszeres szakmai stábok szervezésével segítettük elő a munkatársak közötti jó munkakapcsolat kialakulását, elmélyítését.

Intézményünk feladatellátását az energiatakarékossági intézkedések és az orosz-ukrán háborús konfliktus társadalmi és gazdasági következményei jelentős mértékben befolyásolták. Munkatársaink magas szintű szakmai felkészültségének, rugalmasságának, kihívásokkal szembeni motiváltságának köszönhetően, alap- és speciális szolgáltatásainkat zavartalanul, személyes jelenléttel tudtuk biztosítani. Az észlelő- és jelzőrendszer megerősítése továbbra is fontos feladatunk volt. A szakmaközi megbeszélések szervezése, az esetkonferenciák, esetmegbeszélések személyes jelenléttel történő megvalósulása sokat segített abban, hogy az észlelő- és jelzőrendszer aktívan működjön. Természetesen ezen a területen is szükséges a folyamatos tájékoztatás, mert vannak még kevésbé együttműködő jelzőrendszeri tagok.

A Gyermkeink védelmében elnevezésű Informatikai Rendszer alkalmazása során tapasztalunk még elakadásokat, melyek többnyire a rendszer hibájából fakadnak, ezek elhárítása érdekében folyamatos a kapcsolattartás a Magyar Államkincstár szakembereivel. Az új munkavállalók esetében a belső képzési tematikánkban külön oktatási modult alakítottunk ki a GYVR rendszer használatának elsajátítására.

A GYVR használatával kapcsolatban szakmai tapasztalataink országos szintű megosztására is lehetőségünk nyílt a 2023. október 11-13. között megrendezésre került Magyar Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesületének (MACSGYOE) XXXIII. Országos Konferenciáján való részvételünkkel. A konferencián 3 munkatársunk vett részt. Munkatársaink a GYVR használatára vonatkozó szekciót vezették, illetve gyakorlati szakemberként osztották meg tapasztalataikat. A konferencia tapasztalatairól a szakemberek számára intézményi szinten szakmai műhely került megszervezésre.

Intézményünk továbbra is magas színvonalon végzi szakmai feladatait, ám egyre nagyobb terhet jelent számunkra az évek során fokozódó szakemberhiány és fluktuáció. 2023. évben 20 munkavállalónk jogviszonya szűnt meg intézményünkben. Az új munkavállalók bár rendelkeznek a jogszabályban előírt végzettséggel, de szakmai tapasztalat hiányában munkavégzésük fokozott támogatást igényel. Intézményünkben a meglévő és új kollégák belső képzése mellett nagy figyelmet fordítunk a szakmai mentorálásra. Minden új munkavállalónk mellé egy-egy mentor kerül kijelölésre, akik napi feladataik ellátása mellett végzik a szakmai támogatást.

A szakemberhiány mérséklése céljából a jogszabályi előírások lehetővé tették, hogy nyugdíjas szakembereket foglalkoztassunk. A nyugdíj mellett szakmai munkát végző kollégák részmunkaidőben látják el feladataikat. A szakmai utánpótlás biztosítása érdekében igyekszünk a tereptanári tevékenység során a hallgatók számára bemutatni a szociális terület elhivatottságát, professzionális munkavégzését, a kliensek életében elért pozitív változások, előremozdulások kiemelésével. Ennek ellenére azt tapasztaljuk, hogy egyre kevesebb a megfelelő végzettséggel, szakmai elhivatottsággal rendelkező pályázó.

16. Jövőbeli tervek, javaslatok

A DMJV Gyermekvédelmi Intézménye jogutódjaként az átmeneti gondozás feladatellátását két családok átmeneti otthona és a gyermekek átmeneti otthona, valamint külső férőhely működtetésével látjuk el. Intézményünk létszáma 2023. január 1. napjától 177,5 fő, amely magában foglalja a 169,5 fő szakmai feladatokat ellátó munkavállalót, valamint a működtetéshez kapcsolódóan 8 fő egyéb dolgozót.

A szünidei gyermekfelügyelet megszervezése során újabb kihívásokkal szembesültünk. Eddigi tapasztalataink alapján a résztvevők között magas volt azon gyermekek száma, akik valamilyen már diagnosztizált problémával (magatartás zavar, ADHD, Asperger szindróma, autizmus stb) érkeztek a közösségbe, és számos olyan is, akinek problémáját eddig még nem diagnosztizálták, de viselkedése külön figyelmet igényelt.

A programokon résztvevő gyermekek közül 47 fő esetében észleltek problémát a munkatársak, ebből 11 alkalommal vált szükségessé az azonnali problémajelzés küldése. A gyermekfelügyelet ideje alatt több alkalommal került sor szülővel történő segítő beszélgetésre a gyermekkel kapcsolatos problémák miatt.

Minden gyermekcsoportban voltak olyan résztvevők, akik mentális, pszichés leterheltségük, problémáik miatt az közösségi tevékenységbe nem voltak bevonhatóak, egyéni figyelmet, egyéni módszerek alkalmazását, külön szakember jelenlétét igényelték. Ez szükségessé tette, hogy a

csoportokban több szakember is jelen legyen, és a csoporton belül a problémás gyermekekre kiemeltebb figyelmet biztosítsanak. A speciális problémákkal küzdő gyermekek megfelelő ellátása érdekében gyógypedagógus szakember jelenléte szükséges. A 2024. évre több gyógypedagógus, pedagógus bevonását tervezzük a szünidei gyermekfelügyelet lebonyolításához az egészségügyi szakemberek (védőnők) közreműködése mellett.

A jövőben is arra törekszünk, hogy a hozzánk forduló családok életét megkönnyítsük a szociális munka módszereinek, legújabb irányzatainak alkalmazásával.

Debrecen, 2024. február 22.

Orosz Ibolya Aurelia
intézményvezető

